

Nová strategie vnitřního trhu pro zboží a služby

▪ Podkladový materiál k debatě (24. 11. 2015, Evropský dům)

I. Úvod

Vnitřní trh je jádrem a největším úspěchem fungování Evropské unie od založení Evropských společenství, který umožňuje občanům členských států EU volně bydlet, cestovat, pracovat, podnikat, studovat či nakupovat po celém území Unie. Vnitřní trh EU je jednotným trhem zahrnujícím 27 členských států EU s více než půl miliardou spotřebitelů, na kterém se uplatňuje volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu a kde jsou vynucována pravidla pro ochranu hospodářské soutěže.¹ Hlubší integrace ale vyžaduje odstranění překážek, které brání tomuto volnému pohybu. Jednotný trh se musí navíc přizpůsobit tak, aby zohledňoval současnou realitu. Evropská komise na tuto situaci reagovala 28. října 2015, kdy představila dlouho očekávaný balíček opatření na zvýšení výkonnosti jednotného trhu EU „**Modernizace jednotného trhu: Více příležitostí pro občany a podniky**“ (KOM(2015) 550). Strategie je rozdělena do tří klíčových oblastí. V **první oblasti** se Komise zaměřuje na tvorbu příležitostí pro spotřebitele, odborníky a podnikání. Součástí první oblasti je také podpora malých a středních podniků (MSP). **Druhou klíčovou oblastí** je podpora modernizace a inovace. Do této oblasti rovněž spadá upevnění evropského rámce duševního vlastnictví. Do **třetí oblasti** pak spadá zajištění převedení veškerých opatření do praxe.

II. Nová strategie vnitřního trhu pro zboží a služby

Nová strategie Komise představuje plán plnění politického závazku předsedy Jeana-Clauda Junckera, jenž spočívá v plném rozvinutí potenciálu jednotného trhu a jeho využití jakožto odrazového můstku pro Evropu na cestě k úspěchům ve světové ekonomice. Elzbieta **Bieńkowska**, komisařka odpovědná za vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky, k nové strategii Komise dodala: „*Jednotný trh je základem evropské integrace. Máme-li znovu získat důvěru občanů v evropský projekt, vytvářet pracovní místa, budovat konkurenceschopné hospodářství a současně si zachovat vliv ve světě, musíme potenciál jednotného trhu plně rozvinout. Dnes předložená ambiciózní a pragmatická strategie je zaměřena na výsledky. Ve spolupráci s Evropským parlamentem a členskými státy nyní musíme zajistit, aby tato konkrétní opatření co nejrychleji nabyla účinku. Pozdní reakce na výzvy v oblasti konkurenceschopnosti si Evropa zkrátka nemůže dovolit.*“²

Dle vyjádření Komise je i přes všechny pokrok v oblasti jednotného trhu příliš mnoho ekonomických překážek, a to zejména v oblasti služeb. Komise se domnívá, že ambicióznější implementací směrnice o službách zvýší hrubý domácí produkt EU o 1.8 %. Komise ve své strategii dále uvádí, že překážky volného pohybu zboží a služeb,

¹ http://www.mzv.cz/representation_brussels/cz/evropska_unie/vnitni_trh_eu/-zastupitelske_urady-representation_brussels-publish-cz-evropska_unie-vnitni_trh_eu-uvod_k_vnitrimu_trhu_eu.html

² Tamtéž

Nová strategie vnitřního trhu pro zboží a služby

▪ Podkladový materiál k debatě (24. 11. 2015, Evropský dům)

nepostačující vynucování současných pravidel a nedostatečné přeshraniční zadávání veřejných zakázek vede k menšímu počtu pracovních míst a ke zbytečnému růstu cen. Z těchto důvodů se pak EU stává méně přitažlivou, jak pro tuzemské, tak zahraniční investory. Komise má za to, že pro zlepšení fungování vnitřního trhu zboží a služeb a zároveň pro zvýšení právní ochrany lidí, je potřeba jednotný vnitřní trh oživit a modernizovat.³

Jak je již uvedeno v úvodu, samotnou strategii lze rozdělit do tří klíčových oblastí. Do **první z nich spadá tvorba příležitostí pro spotřebitele, odborníky a podnikání**, kde se Komise chce zaměřit na vytvoření Evropské agendy pro sdílenou ekonomiku včetně návodu, jak je možné aplikovat stávající předpisy EU na nové podnikatelské modely. Součástí první oblasti je také podpora MSP, zejména prostřednictvím nového návrhu na změnu insolvence, preventivní restrukturalizace a tzv. druhé šance po bankrotu firmy, ale také prostřednictvím finanční podpory. Komise chce rovněž zavést iniciativy pro start-upy, snížit požadavky a bariéry v podnikání a posílit přeshraniční spolupráci. Strategie cílí na plné prosazení volného trhu služeb prostřednictvím návrhu na vydání tzv. služebního pasu, který zvýší jistotu a sníží bariéry poskytovatelům služeb a regulovaným profesím, které chtějí expandovat. Pas by měl rovněž usnadnit unijní přístup k odborným službám. Komise dále zhodnotí vývoj trhu a v případě potřeby zasáhne zejména v oblasti pojištění odpovědnosti podnikatelů a ve stavebnictví. U maloobchodníků stanoví osvědčené postupy a sníží provozní překážky, což bude vodítko pro změnu regulace v členských státech. Co se týče ochrany proti diskriminaci spotřebitelů a podnikatelů, Komise přijme legislativní a donucovací opatření k zamezení rozdílného přístupu k zákazníkům (zboží, cena, apod.) na základě národnosti či bydliště.

Druhou klíčovou oblastí je podpora modernizace a inovací. Aktivitou v této oblasti bude „Společná iniciativa standardizace“, která zvýší sebevědomí přeshraničním spotřebitelů a podpoří přeshraniční trh. Zajištěna bude také transparentnost, účinnost a odpovědnost zadávání veřejných zakázek prostřednictvím dobrovolného předběžného hodnotícího mechanismu průběhu výběrového řízení na velké projekty. Do druhé klíčové oblasti spadá také upevnění evropského rámce duševního vlastnictví, kde Komise přijme opatření ke zlepšení patentového systému v Evropě ve farmaceutických a průmyslových odvětvích, které podléhají tržním povolením.

Třetí, a tedy poslední oblastí je zajištění převedení veškerých opatření do praxe. S tím souvisí kultura účinného dodržování a prosazování, kterou chce Komise zefektivnit aplikací rozumné strategie prosazování, včetně sektorových strategií. Součástí třetí oblasti je rovněž znásobení dopadů směrnice o službách reformou notifikační procedury, která by měla pomoci ke kontrole, ospravedlnění a přiměřenosti omezení volného trhu služeb prostřednictvím národních regulací. V rámci posílení jednotného trhu služeb Komise rovněž představí celo-unijní Akční plán pro zvýšení povědomí vzájemného uznávání a revizi

³ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5909_cs.htm

Nová strategie vnitřního trhu pro zboží a služby

▪ Podkladový materiál k debatě (24. 11. 2015, Evropský dům)

regulace vzájemného uznávání zboží.

III. Situace v České republice

Od roku 2004, kdy se ČR stala členem EU, došlo k přijetí stovek norem, které mají k dosažení svobody na jednotném trhu přispívat. ČR se dlouhodobě zasazuje o překonání překážek vedoucí k dobudování jednotného evropského trhu. S pokračujícím procesem integrace se v rámci jednotného trhu také vyvíjely vzájemně provázané společné politiky (zemědělská, regionální, dopravní apod.).

V roce 2012 vláda ČR konkretizovala priority k aktuální agendě jednotného trhu EU, přičemž uvedla, že za nejdůležitější považuje dokončení jednotného trhu v klíčových oblastech. V oblasti volného pohybu osob prosazuje zejména výraznější snižování počtu regulovaných profesí (a to i na národní úrovni) a významné zjednodušení uznávání odborných kvalifikací. V sektoru služeb ČR považuje za nejdůležitější implementovat směrnici o službách, aby došlo k jeho liberalizaci. ČR se také zasazuje o vytvoření digitálního vnitřního trhu a jednotného energetického trhu.⁴

Předmětnou strategii Komise ČR vítá. Podporuje zejména zaměření této strategie na malé a střední podniky, hlubší integraci digitálního trhu, další prohlubování v oblasti integrace služeb a plnou implementaci směrnice o službách. V neposlední řadě usiluje o lepší a skutečně účinnou správu vnitřního trhu stejně jako o efektivní vymáhání existujících pravidel, což dokazují loňské priority Skupiny tzv. stejně smýšlejících států v oblasti vnitřního trhu, na jehož zpracování se podílela. Z textu se do dokumentů Komise podařilo prosadit např. podporu služeb pro podniky, stavebnictví či maloobchodu, odstraňování překážek na vnitřním trhu skrze snižování počtu regulovaných profesí či zlepšování fungování principu vzájemného uznávání zboží i služeb. ČR pokládá oblast služeb za klíčovou pro růst, konkurenceschopnost a tvorbu nových pracovních míst a podporuje odstraňování regulatorních i neregulatorních překážek v rámci sektorového přístupu.

Evropský parlament
Informační kancelář
v České republice

Zastoupení v České republice

Tento dokument byl připraven v rámci projektu zastoupení Evropské Komise v ČR a informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Hospodářskou komorou ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU.

⁴ <https://www.euroskop.cz/9098/sekce/cr-a-vnitri-trh/>